

Katero pravo se uporabi? - Malta

KAZALO

- 1 Veljavni pravni viri
 - 1.1 Nacionalni predpisi
 - 1.2 Večstranske mednarodne konvencije
 - 1.3 Glavne dvostranske konvencije
- 2 Izvajanje kolizijskih pravil
 - 2.1 Obveznost sodnika, da uporabi kolizijska pravila na lastno pobudo
 - 2.2 Zavračanje
 - 2.3 Sprememba navezne okoliščine
 - 2.4 Izjeme od običajne uporabe kolizijskih pravil
 - 2.5 Dokazovanje tujega prava
- 3 Kolizijska pravila
 - 3.1 Pogodbene obveznosti in pravni akti
 - 3.2 Nepogodbene obveznosti
 - 3.3 Osebni status, vidiki v zvezi s civilnim statusom (ime, sedež ali stalno prebivališče, sposobnost)
 - 3.4 Določitev razmerij med starši in otroki, vključno s posvojitvijo
 - 3.4.1 Določitev razmerij med starši in otroki
 - 3.4.2 Posvojitev
 - 3.5 Zakonska zveza, zunajzakonska skupnost, partnerstvo, razveza zakonske zveze, prenehanje življenjske skupnosti, preživninske obveznosti
 - 3.5.1 Zakonska zveza
 - 3.5.2 Zunajzakonska skupnost in partnerstvo
 - 3.5.3 Razveza zakonske zveze in prenehanje življenjske skupnosti
 - 3.5.4 Preživninske obveznosti
 - 3.6 Premoženska razmerja med zakoncema
 - 3.7 Oporoke in dedovanje
 - 3.8 Stvarne pravice
 - 3.9 Insolventnost

1 Veljavni pravni viri

1.1 Nacionalni predpisi

Nacionalna zakonodaja je uzakonjena (tj. zapisana). Prosto dostopna je na [spletišču](#) Zakonodaje Malte. Po pristopu Malte k Evropski uniji leta 2004 se v malteški pravni sistem vključujejo tudi predpisi EU, ki se uporabljajo neposredno ali se prenesejo v malteško pravo in pogosto prevladajo nad domačo zakonodajo.

Čeprav precedenčno načelo ni zakoreninjeno v malteškem pravu in njegova uporaba na Malti ni zavezujoča, pa malteška sodišča običajno pripisujejo tehtnost preteklim sodbam, zlasti odločitvam pritožbenega in ustavnega sodišča (obe najvišji sodišči na Malti).

1.2 Večstranske mednarodne konvencije

- Konvencija z dne 5. oktobra 1961 o odpravi potrebe legalizacije tujih javnih listin
- Konvencija z dne 15. novembra 1965 o vročitvi sodnih in zunajsodnih listin v civilnih ali gospodarskih zadevah v tujini
- Konvencija z dne 18. marca 1970 o pridobivanju dokazov v civilnih ali gospodarskih zadevah v tujini
- Konvencija z dne 25. oktobra 1980 o civilnopravnih vidikih mednarodnega protipravnega odvzema otrok
- Konvencija z dne 25. oktobra 1980 o mednarodnem dostopu do pravnega varstva
- Konvencija z dne 1. julija 1985 o pravu, ki velja za sklade, in o njihovem priznavanju
- Konvencija z dne 25. januarja 1988 o medsebojni upravni pomoči pri davčnih zadevah
- Konvencija z dne 16. januarja 1992 o varstvu arheološke dediščine
- Konvencija z dne 29. maja 1993 o varstvu otrok in sodelovanju pri meddržavnih posvojitvah
- Konvencija z dne 19. oktobra 1996 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju, uveljavljanju in sodelovanju glede starševske odgovornosti in ukrepov za varstvo otrok
- Rimska konvencija o uporabi prava v pogodbenih obligacijskih razmerjih iz leta 1980
- Konvencija z dne 30. junija 2005 o sporazumih o izbiri sodišča
- Konvencija z dne 23. novembra 2007 o mednarodni izterjavi preživnine otrok in drugih oblik družinskih preživnin
- Protokol z dne 23. novembra 2007 o pravu, ki se uporablja za preživninske obveznosti

Malta je ratificirala tudi več pogodb Združenih narodov – stanje ratifikacije je mogoče preveriti [tukaj](#).

1.3 Glavne dvostranske konvencije

Ne vemo za nobeno dvostransko konvencijo, katere pogodbenica bi bila Malta in ki bi vsebovala določbe o izbiri prava.

2 Izvajanje kolizijskih pravil

2.1 Obveznost sodnika, da uporabi kolizijska pravila na lastno pobudo

Kolizijskih pravil sodnik ne more uporabiti po uradni dolžnosti; taka pravila se uporabljajo samo, če vsaj ena od strank v postopku zatrjuje, da obstaja kolizija zakonov. Stranka, ki vloži tak ugovor, mora sodišču predložiti prepričljive dokaze o vsebini tujega prava. Če takega ugovora ni ali če ni prepričljivih dokazov, morajo domača sodišča razsoditi v skladu z malteškim pravom.

2.2 Zavračanje

Malteško stališče glede uporabe doktrine zavračanja ni jasno. Kodificirana pravila o izbiri prava so omejena, zato morajo sodišča pri presojanju, katero pravo se uporabi v posamezni zadevi, zelo pogosto uporabiti nekodificirana pravila mednarodnega zasebnega prava. Malteška sodišča so namreč razsodila, da morajo zaradi neobstoja zakonodaje, ki ureja mednarodno zasebno pravo, malteška sodišča upoštevati načela angleškega običajnega prava. Malteška sodišča so tako sprejela angleško uporabo zavračanja. To torej pomeni, da bo doktrina zavračanja zavrnjena v zadevah v zvezi z odškodninami, zavarovanjem in pogodbami. Vendar pa se uporablja v zadevah, ki se nanašajo na veljavnost oporok, zahtevke v zvezi s tujo nepremičnino in vprašanja družinskega prava.

2.3 Sprememba navezne okoliščine

To je rešeno tako, da je pri vsakem pravilu o izbiri prava določeno, kdaj se opredeli navezna okoliščina.

2.4 Izjeme od običajne uporabe kolizijskih pravil

Malteška sodišča lahko zavrnejo uporabo tujega prava, ki je v nasprotju z malteškim javnim redom in če je zadevno tuje pravo mogoče opredeliti kot tuje davčno pravo ali kazensko pravo.

2.5 Dokazovanje tujega prava

Ugovor tujega prava je treba dokazati kot dejstvo in ne kot pravno vprašanje. Malteška sodišča so pooblaščenca za razlago domače zakonodaje, ne smejo pa sama razlagati vsebine tujega prava. Da bi lahko sodišče razumelo tuje pravo, imenuje izvedence za tuje pravo. Stranke v postopku lahko med dokazi predložijo tudi poročila različnih izvedencev.

Dokazno breme je na stranki, ki vloži tak ugovor, tj. toženi stranki v postopku.

3 Kolizijska pravila

3.1 Pogodbene obveznosti in pravni akti

V zadevah, ki se nanašajo na pogodbeno obligacijska razmerja v državah, ki niso članice EU, se uporablja Rimska konvencija iz leta 1980, in sicer na podlagi zakona o ratifikaciji Rimske konvencije o uporabi prava v pogodbenih obligacijskih razmerjih iz poglavja 482 Zakonodaje Malte. Nasprotno pa pogodbeno obligacijska razmerja v državah EU ureja Uredba Rim I (Uredba (ES) št. 593/2008 o pravu, ki se uporablja za pogodbeno obligacijska razmerja).

3.2 Nepogodbene obveznosti

Kolizijska pravila za nepogodbene obveznosti ureja Uredba (ES) št. 864/2007 o pravu, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti (tako imenovana Uredba Rim II).

3.3 Osebni status, vidiki v zvezi s civilnim statusom (ime, sedež ali stalno prebivališče, sposobnost)

Malteško državljanstvo se pridobi ob rojstvu, če je eden od otrokovih staršev malteški državljan.

V nasprotju z državljanstvom pa si lahko običajno prebivališče izbere posameznik sam, ko postane polnoleten. Običajno prebivališče se dodeli glede na kraj, v katerem oseba prebiva z namenom, da bo v zadevni jurisdikciji prebivala nedoločen čas ali stalno.

Sposobnost za prevzem določenih obveznosti, na primer sklenitev zakonske zveze, sklenitev pogodbe, začetek opravljanja poslovne dejavnosti, sestavo oporoke itd., se presoja na podlagi pravil, ki veljajo na zadevnem področju.

3.4 Določitev razmerij med starši in otroki, vključno s posvojitvijo

3.4.1 Določitev razmerij med starši in otroki

Odgovornosti starša do otroka so določene v malteškem civilnem zakoniku, vendar roditeljska pravica preneha *ipso jure*, ko otrok dopolni 18 let. Pristojnost malteških sodišč je določena z Uredbo (ES) št. 2201/2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo (Bruselj IIa). To je podrobneje obravnavano v [ustreznem oddelku](#).

3.4.2 Posvojitve

Posvojitve je prav tako urejena z malteškim civilnim zakonikom, ki ga malteška sodišča uporabljajo vsakič, ko so za to pristojna. Tuje posvojitve se po malteškem pravu priznajo v skladu s Konvencijo o varstvu otrok in sodelovanju pri meddržavnih posvojitvah.

3.5 Zakonska zveza, zunajzakonska skupnost, partnerstvo, razveza zakonske zveze, prenehanje življenjske skupnosti, preživitvene obveznosti

3.5.1 Zakonska zveza

Formalno veljavnost zakonske zveze ureja pravo kraja, v katerem je zakonska zveza sklenjena. Na Malti so formalnosti za zakonsko zvezo določene v poglavju 255 Zakonodaje Malte ([glej zakon o zakonski zvezi](#)). Navedeni zakon med drugim ureja omejitve za sklenitev zakonske zveze. Ena od omejitev, ki so v njem navedene, je, da „je zakonska zveza, sklenjena med osebama, od katerih je vsaj ena mlajša od 16 let, nična“.

Pravo, ki se uporablja na Malti, je pravo kraja, v katerem je stalno prebivališče zakoncev.

3.5.2 Zunajzakonska skupnost in partnerstvo

Registrirane skupnosti ureja poglavje 530 Zakonodaje Malte (zakon o registriranih skupnostih), ki pa se sklicuje na poglavje 255. Tako morajo biti v primeru registriranih skupnosti izpolnjene formalnosti in zahteve iz poglavja 255.

3.5.3 Razveza zakonske zveze in prenehanje življenjske skupnosti

Malteško sodišče je v postopku razveze zakonske zveze pristojno le v skladu z Uredbo (ES) št. 2201/2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo. To je podrobneje obravnavano v [ustreznem oddelku](#).

3.5.4 Preživninske obveznosti

Malto zavezuje Uredba (ES) št. 4/2009 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ter sodelovanju v preživninskih zadevah. To je podrobneje obravnavano v [ustreznem oddelku](#).

3.6 Premoženska razmerja med zakoncema

Pravo, ki se uporablja na Malti, je pravo kraja, v katerem je skupno prebivališče (*lex situs*). V členu 1316 civilnega zakonika je določeno, da s sklenitvijo zakonske zveze na Malti začne veljati ureditev skupnega premoženja. Poleg tega v primeru zakonske zveze, ki jo zakonca skleneta zunaj Malte, a se pozneje naselita na Malti, ureditev skupnega premoženja med njima začne veljati takoj, ko si uredita prebivališče na Malti, razen če sta prej sklenila sporazum, s katerim je ureditev skupnega premoženja izključena.

3.7 Oporoke in dedovanje

V zadevah v zvezi z oporokami in dedovanjem malteška sodišča dosledno uporabljajo običajno pravo. Tako se v primerih zakonitega dedovanja (tj. kadar ni oporoke) za dedovanje premičnin uporablja pravo stalnega prebivališča zapustnika ob njegovi smrti, za dedovanje nepremičnin pa se uporablja pravo jurisdikcije, v kateri je nepremičnina. V zadevah v zvezi z oporokami se oporočna sposobnost oporočitelja presoja po pravu njegovega stalnega prebivališča na datum sestave oporoke. Volilojemnik ima sposobnost prejeti premičnine, če ima sposobnost po pravu svojega stalnega prebivališča ali po pravu stalnega prebivališča oporočitelja. Poleg tega je oporoka formalno veljavna, če je skladna s katerim koli naslednjim pravom: pravom kraja, v katerem je bila izvršena (tj. običajno v kraju, kjer je bila podpisana v navzočnosti prič), v času izvršitve, pravom stalnega prebivališča, običajnega prebivališča ali državljanstva oporočitelja ob izvršitvi oporoke ali pravom stalnega prebivališča, običajnega prebivališča ali državljanstva oporočitelja ob njegovi smrti. Oporoka je formalno veljavna tudi za prenos nepremičnine, če je v skladu s pravom jurisdikcije, v kateri je nepremičnina.

3.8 Stvarne pravice

3.9 Insolventnost

Malto zavezuje Uredba (ES) št. 1346/2000 o postopkih v primeru insolventnosti, kakor je bila spremenjena. V navedeni uredbi so med drugim določena ustrezna pravila v postopkih, ki vključujejo popolni ali delni odvzem dolžnikovega premoženja in imenovanje upravitelja, kadar so dolžnikovi glavni interesi v državi članici EU. V zadevah, ki ne spadajo na področje uporabe Uredbe (ES) št. 1346/2000, se uporabi malteško pravo, kadar je pristojno malteško sodišče, tj. če je družba registrirana na Malti.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Zadnja posodobitev: 11/04/2018